
ANALYSIS OF THE RESULTS OF THE TEST FOR INVESTIGATION OF THE TYPICAL WAYS OF RESPONDING IN A CONFLICT SITUATION AND THE ASPECTS OF COGNITIVE DISMODERATION INTERCOURSE IN CHILDREN IN THE PRIMARY SCHOOL AGE

Vesela Ivanova Bozhkova

Southwestern University "Neofit Rilski", Blagoevgrad, R. Bulgaria, vesela_bojkova@abv.bg

Abstract: The research methodology includes the role of typical ways of reacting in a conflict situation in social communication between children, revealing the need to assess the specific relationships in which they fall.

The **purpose** of the study is to reduce the aggressive behavior of students in primary school age, through a preventive emphasis on typical ways of reacting in a conflict situation.

The **results** of the study show the most characteristic form of social behavior among students in both classes, finding a compromise solution, in 34.83% of them. Subsequently, children begin to encapsulate in their thoughts and attitudes to problems, suppressing their emotions without realizing the importance of the compromise decision, children begin to feel misunderstood by the people with whom they communicate.

Conclusions: Preventive approaches show the need to establish the socio-pedagogical training, implemented on the basis of a project method, as a basic technique in the preventive spectrum. Preventive work is needed to analyze the relationship between children's perceptual attitudes and aggressive conflict. The study of the typical ways of reacting in a conflict situation and the aspects of cognitive dismoderate intercourse in children of primary school age show highlights of their communication related to acquired habits of reacting in a conflict situation, which chaotically model their reactions to and under them to models of social adjustment. These patterns of adjustment at certain points in their interactions are associated with accents of their attention, complemented by involuntary and arbitrary orientation and concentration of mental activities to their improper focus on the facts of the social situations in which they find themselves.

Recommendations: At the level of primary prevention of aggression it is effective to work on overcoming the cognitive dismoderate intercourse between students in order to develop interactive, preventive techniques at the level of reflexive actions in the behavior of children related to innovations in learning .

Additional data: Preventive guidelines are needed to work on basic preventive educational strategies at the level of primary prevention of aggression, differentiated by a different theoretical basis based on the process of cognitive dismoderate intercourse between adolescents.

Keywords: Primary prevention of aggression in children of primary school age based on the cause of aggressive behavior of students - cognitive dismoderate intercourse between them and the importance of the profession of social pedagogue as a leader in the preventive spectrum.

АНАЛИЗ НА РЕЗУЛТАТИТЕ ОТ ТЕСТА ЗА ИЗСЛЕДВАНЕ НА ТИПИЧНИТЕ НАЧИНИ НА РЕАГИРАНЕ В КОНФЛИКТНА СИТУАЦИЯ И АСПЕКТИТЕ НА КОГНИТИВНО ДИСМОДЕРАЦИОННОТО ОБЩУВАНЕ ПРИ ДЕЦАТА ОТ НАЧАЛНА УЧИЛИЩНА ВЪЗРАСТ

Весела Иванова Божкова

Югозападен университет "Неофит Рилски", гр. Благоевград, Р. България, vesela_bojkova@abv.bg

Резюме: Методологията на изследването включва ролята на типичните начини на реагиране в конфликтна ситуация при социалното общуване между децата, разкриваща необходимостта от преценка на конкретните взаимоотношения в които попадат те.

Целта на изследването е да се намали агресивното поведение на учениците в начална училищна възраст, чрез превантивен акцент върху типичните начини на реагиране в конфликтна ситуация .

Резултатите от изследването, показват, най-характерната форма на социално поведение при учениците от двата класа, намирането на компромисно решение, при 34,83% от тях. В последствие децата, започват да се капсулират в мислите и отношението си към проблемите, потискайки емоциите си без да са осъзнали, значението на взетото компромисно решение, децата започват да се чувстват неразбрани от хората с които комуникират.

Заклучения: Превантивните подходи, показват необходимостта от утвърждаването на социално-педагогическият тренинг, реализиран на базата на проектен метод, като основен похват в превантивният спектър. Необходима е превантивна работа върху анализирането на връзката между перцептивните нагласи у децата и агресивният сблъсък. Изследването на типичните начини на реагиране в конфликтна ситуация и аспектите на когнитивно дисмодерационното общуване *cognitive dismoderate intercourse* при децата от начална училищна възраст, показват акценти от общуването им обвързани с придобити навици на реагиране в конфликтна ситуация, които хаотично, моделират реакциите им и ги подтикват към модели на социално приспособяване. Тези модели на приспособяване в определени моменти от интеракциите им се обвързват с акценти от вниманието им, допълнени с непроизволна и произволна насоченост и съсредоточеност на психичните дейности към неправилното им съсредоточаване върху фактите от социалните ситуации, в които попадат.

Препоръки: На ниво първична превенция на агресията е ефективно да се работи върху преодоляването на когнитивно дисмодерационното общуване (*cognitive dismoderate intercourse*) между учениците, за да се развият интерактивни, превантивни техники на ниво рефлексивни действия, в поведението на децата, свързани с иновациите в обучението.

Допълнителни данни: Необходими са превантивни насоки за работа върху основни превантивни възпитателни стратегии, на ниво първична превенция на агресията, диференцирани от различна теоретичната основа, базирана върху процеса на когнитивно дисмодерационно общуване (*cognitive dismoderate intercourse*) между подрастващите.

Ключови думи: Първична превенция на агресията при децата от начална училищна възраст базирана върху причината за агресивното поведение на учениците - когнитивно дисмодерационното общуване (*cognitive dismoderate intercourse*) помежду им и значението на професията на социалният педагог, като водеща в превантивният спектър.

1. УВОД

Анализ на резултатите от теста за изследване на типичните начини на реагиране в конфликтна ситуация на К. Thomas

Анализ на резултатите от теста за изследване на типичните начини за реагиране в конфликтна ситуация на К. Thomas на децата от III „а“ и „б“ клас, град Кюстендил (Виж приложение №:1)

Клас	Бр.Уч.	Съперничество	Сътрудничество	Компромис	Бягство	Приспособяване
III а	Мом. 8	12,5%	37,5%	37,5%	0%	0%
	Моми.14	0%	7,14%	21,43%	7,14%	64,29%
	Среден % за всички 22-ма ученика	6,25%	22,32%	29,47%	3,57%	38,40%
III б	Мом. 8	0%	37,5%	37,5%	12,5%	12,5%
	Моми.7	0%	28,57%	42,86%	0%	28,57%
	Среден % за всички 15 ученика	0%	33,04%	40,18%	6,25%	20,54%
III а,б	Мом. 16	6,25%	37,5%	37,5%	6,25%	12,5%
	Моми.21	0%	17,86%	32,15%	3,57%	46,43%
	Среден % за всички 37 ученика	3,13%	27,68%	34,83%	4,91%	29,47%

За изследваните момчета от трети „а” клас най-предпочитаните форми на социално поведение се оказват сътрудничеството и компромисът, като в някои проблематични моменти, децата реагират по съпернически начин. Докато за момичетата от същият клас най-предпочитаните форми на социално поведение са приспособяването и компромисът.

При тях липсва наличието на съперничество във взаимоотношенията по между им. Характерно за социалното поведение на тези момичета е балансът между бягството и сътрудничеството.

При изследваните момчета от трети „б” клас най-предпочитаните форми на социално поведение се оказват, също така сътрудничеството и компромисът. При тях съществено се откроява формата на социално поведение обвързана с компромис, именно при 42,86% от тях.

2. МАТЕРИАЛИ И МЕТОДИ

14. а) Съобщавам на групата своята владна точка и во питам за неговото мнение.
б) Опитвам се да покажа на другия ловаката и преимуществата на моите възгледи.
15. а) Старая се да успокоя групата и да съхраня нашите отношения.
б) Старая се да направя всичко необходимо, за да избегна напрежението.
16. а) Старая се да не засягам чувствата на партньора си.
б) Обикновено се опитвам да убедя групата в преимуществата на моята позиция.
17. а) По принцип настоятелно се стремя да постигна своето.
б) Старая се да направя всичко възможно, за да избегна безполезното напрежение.
18. а) Ако това ще направи групата щастлив, аз ще му дам възможност да отстоява своето.
б) Ще дам възможност на групата да остане на своето мнение, ако твърдо е убеден в нево.
19. а) Първо се опитвам да определя в какво се състоят спорните въпроси и чии интереси са засягнати.
б) Старая се да отпъжа временно спорните въпроси, за да мога по-късно да ги разреша напълно.
20. а) Опитвам се незабавно да преодолее нашите разногласия.
б) Старая се да намеря най-добрия баланс между изгодата и загубата за нас двамата.
21. а) Водещи преговори, се старая да бъда внимателен със своите партньори.
б) Винаги съм склонен открито да обсъждам проблемите.
22. а) Опитвам се да намеря позиция, която да е средна между моята и тази на партньора ми.
б) Аз винаги отстоявам своята позиция.
23. а) По принцип се старая да удовлетворя желанията на всеки от нас.
б) Понякога давам възможност на другия да поеме отговорността за решаването на спорните въпроси.

24. а) Ако позицията на групата ми се струва особено важна, аз се старая да не му противореча.
б) Когато вода преговори, старая се да се отнасям внимателно към аргументите на своя партньор.
26. а) Обикновено предлагам своята позиция.
б) Почти винаги се стремя да удовлетворя интересите и на двамата ни.
27. а) Най-често се стремя да избягвам спорете.
б) Ако това ще направи групата човек щастлив, ще му дам възможност да държи на своето.
28. а) Обикновено настоятелно се стремя да постигна своето.
б) Уреждайки една ситуация, аз винаги се стремя да намеря подкрепа у друг човек.
29. а) Предлагам средна позиция.
б) Мисля, че невинаги си заслужава да се вълнуваш заради някакви си разногласия.
30. а) Старая се да не засягам чувствата на групата.
б) Винаги вземам такава позиция в спора, че да успеем съвместно.

КЛЮЧ КЪМ ОЦЕНКАТА НА РЕЗУЛТАТИТЕ

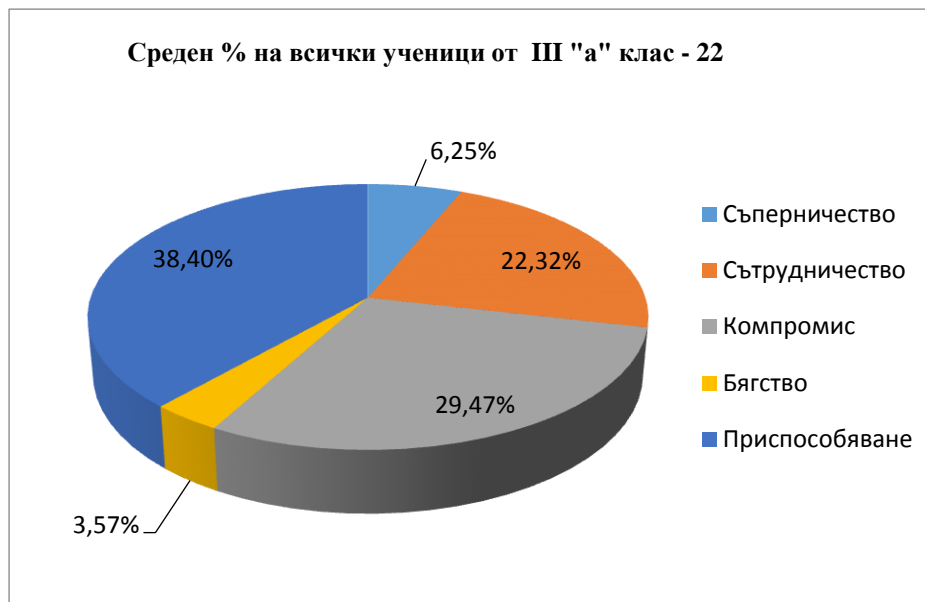
Съперничество - 3а, 6б, 8а, 9б, 10а 13б, 14б, 16б, 17а, 22б, 25а, 28а;
Сътрудничество - 2б, 5а, 8б, 11а, 14а, 19а, 20а, 21б, 23а, 26б, 28б, 30б;
Компромис - 2а, 4а, 7б, 10б, 12б, 13а, 18б, 20б, 22а, 24б, 26а, 29а;
Бягство - 1а, 5б, 7а, 9а, 12а, 15б, 17б, 19б, 23б, 27а, 29б;
Приспособяване - 1б, 3б, 4б, 11б, 15а, 16а, 21а, 24а, 25б, 27б, 30а.

Изчисляват се броят на отговорите (с по 1 точка), които съпадат с тези от ключа. На тази база се определя най-предпочитаната форма на социално поведение.

Приложение 1

3. РЕЗУЛТАТИ

Диаграма №: 1



За изследваните ученици от трети „а” клас най-предпочитаните форми на социално поведение се оказват приспособяването и компромисът, учениците недоизказват гледните си точки относно проблематичните моменти в последствие се пораждат конфликтни ситуации, съпътствани от агресивни сблъсъци.

Диаграма №: 2



Най-характерната форма на социални интеракции между учениците от трети „б” клас се оказва компромисната.

4. ДИСКУСИИ

Графика №: 1



Най-характерната форма на социално поведение за момчетата и момчетата от двата трети класа е компромисът. Момчетата практически използват приспособяването в конфликтни ситуации, докато момчетата предпочитат сътрудничеството и компромисът.

5.ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Доминиращото социално поведение при конфликтни ситуации на момчетата от двата трети класа е обвързано с намирането на компромисно решение на базата на сътрудничество. Общо при изследваните момчета се откроява формата на социално поведение, при проблематичен момент, обвързана с приспособяването към някакво решение, независимо от емоционалните нагласи на базата на компромис.

Превантивните похвати на ниво първична превенция на агресията, при децата е необходимо да се ориентират към проблематиката, обуславяща социо-когнитивните аспекти на интеракциите между тях и възрастните авторитети, чийто примери следват. Съперничество между учениците, проектира техните стремежи за лично усъвършенстване от една страна и от друга, техните страхове и притеснения. Сътрудничество между учениците е по-често срещано между момчетата, те са по-склонни в конфликтна ситуация да направят компромис. Когато във взаимоотношенията между децата присъства неосъзнат компромис, а волево наложен, той в последствие дава негативно отражение върху общуването им. Това практически засилва ефекта на дисмодерационната обратна връзка при интеракциите между тях. Бягство или дистанцирането от проблемите е слабо застъпено, при изследваните ученици, това би могло да бъде полезен факт, но в зависимост от гледната позиция на децата т. е. върху кои аспекти от общуването помежду си акцентират. Приспособяването към различни ситуации и взаимоотношения е по-характерно за момчетата, това би могло да е проблем, когато те не осъзнават, че поведението им е извън реалните и адекватни норми на поведение. Необходимо е да проучим, как действа страхът при конфликтна ситуация, подтикван от инстинктът и влиянието на когнитивно дисмодерационното общуване (cognitive dismoderate intercourse)? Когнитивно дисмодерационно общуване (cognitive dismoderate intercourse) е социален, комуникативен проблем в психологическият спектър на модерацията в човешкото съзнание, рефлектиращ, върху пречупването на обратната връзка в процеса на общуване.

ЛИТЕРАТУРА

- Андреева, Л. (2002). Христоматия на социалната психология. Издателство: „София 1000”.
- Божкова, В. (2020). Стратегии за справяне с негативни чувства за преодоляване на когнитивно дисмодерационното общуване подтиквашо децата към агресия. В: Международна конференция the International Journal: „SCIENTIFIC PAPERS”. Institute of Knowledge Management, Vol. 43, No.2, pp.295-458, ISSN 2545-4439; ISSN 1857-923X
- Божкова, В. (2021). Общата реактивност и проявите на когнитивно дисмодерационното общуване при децата от начална училищна възраст. В: Международна конференция the International Journal: „SCIENTIFIC PAPERS”. Institute of Knowledge Management, Vol. 45, No.2, pp.329- 532, ISSN 2545-4439; ISSN 1857-923X
- Божкова, В. (2021). Анализ на анкетни карти за установяване наличието на агресивност и основните причини за появата му при децата от начална училищна възраст. В: Академично списание. Управление и образование. Университетско издателство „Проф. д-р Асен Златаров“, Бургас., кн. 3, том 17, Vol. № 3.
- Минчев, Б. (2004). Методика за изследване и формиране на рефлексията като диалог. В: „Ръководство за изследване на детето – II част” Издателство: „Веда Словена – ЖГ“, София.
- Минчев, Б. (2000). Ръководство за изследване на детето. В: „Ръководство за изследване на детето – I част” Издателство: „Веда Словена – ЖГ“, София.
- Нелсън Д. (2001). Умения необходими за ефективно разрешаване на проблеми. Издателство: „Инфо Дар” ЕООД, София.
- Тодорова, Д., & Мършелева, Й. (2013). Изкуството като възможност за превенция на агресията. В: сп. „Педагогика”, кн. 1.
- Ang, R. P. & Huan, V. S. (2015). The role of delinquency, proactive aggression, psychopathy and behavioral school engagement in reported youth gang membership. *Journal of Adolescence*, Vol. 41, p148-156. 9p.
- Powell, P., & Boxmeyer, L. (2011). Assessing and treating aggression and conduct problems in schools: Implications from the Coping Power program. *Psychology in the Schools*, Vol. 48 Issue 3, p233-242. 10p.